

JORDI COLOMER i SALOMÓ

L'església de Santa Maria del Catllar. Ripoll

Jordi Colomer, Ripoll, 2001

L'estudi que ens ocupa sembla, a primer cop d'ull, un de tants llibres d'història que es publiquen sobre un tema concret, en aquest cas de la vila de Ripoll. No obstant això, l'obra presenta uns trets poc usuals en treballs de gènere històric.

Primer de tot cal destacar que l'edició, molt ben aconseguida, ha anat a càrrec de l'autor. Aquest ha ideat i concebut la col·lecció "Redescobrir el patrimoni", de la qual n'és el primer número l'exemplar que ressenyem. La col·lecció neix amb la idea de treure a la llum petites monografies amb la voluntat d'apropar-nos a elements patrimonials poc coneguts de la comarca del Ripollès, especialment de Ripoll.

Cal incidir en aquesta reflexió, i més en el cas de Ripoll, on són nombroses les obres que tracten del monestir de Santa Maria, però no podem pas dir el mateix sobre altres aspectes polítics, econòmics, culturals... dels quals disposem de poca informació; aquí rau, doncs, l'interès d'aquest treball.

El llibre, que aplega la informació recopilada fins a la redacció definitiva dels textos, està dividit en vuit capítols (situació geogràfica, el topònim Catllar, història del Catllar, estructura i obres de l'església, la imatge, règim intern i ordinacions, la devoció a la Verge del Catllar, i fets i llegendes). La recerca, feta principalment a l'Arxiu Museu de Sant Pere de Ripoll i a l'Arxiu Històric Municipal de Ripoll, actualment integrats a l'Arxiu Històric Comarcal de Ripoll, i el treball de camp dut a terme *in situ* han estat decisius per aconseguir una obra rica en continguts.

El material recollit, que té com a denominador comú l'església ripollesa de Santa Maria del Catllar, proporciona dades prou curioses; a tall d'exemple, destacarem la relació de topònims (noms de cursos d'aigua, terres, cases de pagès...) que obren noves perspectives a les investigacions de filòlegs i historiadors especialitzats en el període medieval. Alhora, en l'apartat de donacions s'enumeren força documents que parlen del conreu de vinyes al municipi ripollès.

En quant a les il·lustracions s'ha de dir que és un dels aspectes més interessants, atès que n'hi ha una trentena, a més de la diversitat de formats (fotografies, quadres sinòptics, dibuixos, documents, plànols...) cosa que malauradament no sovinteja massa en els llibres d'història que s'editen

actualment, que solen ser molt carregats de text en detriment de les imatges, fent que siguin refusats pel possible lector.

Un altre dels atractius el trobem en el llenguatge. El vocabulari emprat és molt planer, cosa que fa que l'obra sigui accessible per a tothom. Si es dona el cas d'esmentar algun terme que ens és poc familiar, l'autor el clarifica per mitjà de breus notes a peu de pàgina.

En definitiva, creiem que es tracta d'un llibre complet, amè, seriós, amb profusió d'imatges, que pot ajudar-nos a conèixer, valorar i reivindicar l'estudi i la protecció de l'antiga església de Santa Maria del Catllar.

Agustí Dalmau i Font

